

Ìwé Dániẹ̀lì — Ọ̀gọ̀rùn-ún kan àti Méjìlélọ̀gọ̀rin

Àwọn Àjọ̀ṣepọ̀ àti Ogun Àsọtẹ̀lẹ̀: Láti ọ̀dọ̀ Seleucus Àtijọ̀ dé Ìṣẹ̀lú Àgbáyé Ọ̀de-Ọ̀nì

Jeff Pippenger
2024-04-12

Àwọn ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀tálá àti kẹ̀rínlá n tọ̀ka sí itàn kan níbi tí Seleucus àti Philip ti Makedónià ti n dá àjọ̀ṣepọ̀ sílẹ̀, wọn sì n ṣàpẹ̀rẹ̀ Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, tí í ẹ̀ ọ̀mọ-ogun aṣojú àkókó ti Ròòmù, àti pé Makedónià (Gírìsì) jẹ̀ àmì Àjọ̀ Ìṣọ̀kan Àwọn Orílẹ̀-èdè. Nínú itàn ibèrẹ̀ yẹn, àjọ̀ṣepọ̀ ọ̀ba àrìwá (Seleucus) àti Philip (Gírìsì), n ṣàfihàn itàn tí ó ṣamòná sí Ogun Panium, èyí tí, ní ọ̀rúndún méjì léyìn nàà, a yí orúkọ̀ ilú nàà padà kúrò ní Panium sí ilú Caesarea Philippi. Orúkọ̀ ilú nàà tí ó ní apá méjì kò ẹ̀ irántí àjọ̀ṣepọ̀ Seleucus àti Philip ti Makedónià.

Orúkọ̀ nàà, “Caesarea Philippi,” jẹ́yọ̀ láti inú iyípadà itàn ilú àtijọ̀ tí a mọ̀ sí Paneas tàbí Panium. Ní ipilẹ̀ṣẹ̀, a pe ilú nàà ní Paneas nítorí isúnmọ̀ rẹ̀ sí oríṣun omi olókíkí kan tí a yà sọtò fún ọ̀lọ̀run ará Gírìkì nàà, Pan. Oríṣun omi nàà, tí ó jẹ̀ ibi ẹ̀sìn pàtàkì ní ayé àtijọ̀, n ṣàn wọ Odò Jordani.

Ní àkókò ijọba Ọ̀ba Hẹ̀rọ̀dù Nlá, ní nńkan bí ọ̀rúndún kìníń ṣáájú Sànmànì Kristi, ilú nàà gba àtúnṣe nílá, a sì fẹ̀ sí í, a sì ẹ̀ é lóṣọ̀ láti rẹ̀wà. Kesaréà Fílípì ní Hẹ̀rọ̀dù Fílípì, ọ̀mọ̀ Hẹ̀rọ̀dù Nlá, sọ orúkọ̀ rẹ̀. Ó sọ ilú nàà ní Kesaréà láti fi ọ̀lá fún Késàri Ágústù, Olú-ọ̀ba Romu, àti ní Fílípì léyìn orúkọ̀ ara rẹ̀; bẹ̀ẹ̀ ní Kesaréà Fílípì ẹ̀ wáyé. Nítorí nàà, “Kesaréà Fílípì” jẹ̀ ìṣọ̀kan “Kesaréà,” tí ó n fí ọ̀wọ̀ Hẹ̀rọ̀dù hàn sí Késàri Ágústù, àti “Fílípì,” tí ó n bọ̀lá fún Hẹ̀rọ̀dù Fílípì.

Ní ti àmì-ìsọtẹ̀lẹ̀, Panium ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú àjọ̀ṣepọ̀ láàárín Seleucus àti Philip ti Makedonia, àti pẹ̀lú ìṣọ̀kan láàárín Caesar àti Herodu Philip. Àwọn àjọ̀ṣepọ̀ méjèjì wònyí n tọ̀ka sí àjọ̀ṣepọ̀ láàárín Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà àti Ijọ̀ Àpapọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè tí ó tẹ̀ lé ìṣubú Rọ̀ṣià ti Putin gégé bí Seleucus àti Philip ẹ̀ ṣojú fún un. Wọn tún n ṣojú fún àjọ̀ṣepọ̀ láàárín Ijọ̀ Papacy, ẹ̀ni tí í ẹ̀ iyá, àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, ẹ̀ni tí í ẹ̀ ọ̀mọ̀bínrín, gégé bí Caesar àti Philip ẹ̀ ṣojú rẹ̀, àwọn tí wọn jẹ̀ aṣojú Romu méjèjì. Pẹ̀lú ara wọn, wọn n fí hàn pé Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà n nawó “kojá ojù-ìhò láti di ọ̀wọ̀ agbára Romu mú,” àti pé ó n nawó “lórí ọ̀gbun láti fi ọ̀wọ̀ pọ̀ mọ̀ Ẹ̀mí-Ìsọ̀rò.” Kí ọ̀fin Ọ̀jọ̀ Àìkú ti ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀rindínlógún tó dé, ìṣọ̀kan méta nàà ti fí ara rẹ̀ mulẹ̀ tẹ̀lẹ̀.

Panium dúró gégé bí àárín ijọsin ti àwọn ará Gírìkì fún ọ̀lọ̀run Pan. Oríṣun omi tí a yà sí míímọ̀ fún ọ̀lọ̀run Pan ti àwọn ará Gírìkì nàà ni a tún mọ̀ ní àkókò yẹn gégé bí “Àwọn Ẹ̀nubodè Ọ̀run Àpáàdì,” àti nígbà tí Jésù bẹ̀ síbẹ̀, ọ̀rọ̀ Rẹ̀ nípa “Àwọn Ẹ̀nubodè Ọ̀run Àpáàdì,” n tọ̀ka sí ijàkadì kan láàárín àwọn àbùdá ọ̀ṣẹ̀lú àti ẹ̀sìn ti Gírìsì (ìgbáyékalẹ̀), àti Pírótésítàntì apẹ̀yindá tí n ṣẹ̀lẹ̀ ní àwọn ojọ̀ ìkẹ̀yìn. Ọ̀un ni ogun nàà tí Ààrẹ̀ ọ̀lọ̀rọ̀ nàà kókó bẹ̀rẹ̀ tí ó ru agbègbè Grecia sókè nínú ẹ̀ṣẹ̀ kejì. Ó jẹ̀ ogun agbáyé ti ọ̀de, ó sì tún jẹ̀ ogun inú pẹ̀lú Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà.

Ẹ̀sìn ìṣọ̀kan-ayé, ní ẹ̀sìn ejò nílá nàà, èyí tí nínú àyè ìgbàlódé wa jẹ̀ ẹ̀sìn woke-ism. Ní ọ̀dún 2020, ẹ̀ranko nàà láti inú ọ̀gbun àilópin, tí a tọ̀ka sí nínú Ìfihàn orí kẹ̀tálá, fí agbára ìṣẹ̀lú àti ẹ̀sìn rẹ̀ hàn, ó sì pa àwọn iwo méjèjì ti ẹ̀ranko ayé nàà. Ọ̀gbun àilópin nàà, láàárín àwọn nńkan mìíràn, ni a ṣojú rẹ̀ nípasẹ̀ “Oríṣun Pan,” tí n pèsè omi fún Odò Jọ̀dàni.

Nínú itàn àròsọ Giriki, a máa n so Pan pọ mọ ịsẹdá, aginjù, àti orin abúlé, àti pé wíwà orísun omi kan tí a yà sọtọ fún un ní itúmọ ẹsìn, ó sì ní ijépàtàkì nínú ijọsìn àwọn olùsin rẹ. A sáàa n fí Pan hàn gégé bí ẹni tí ó ní ẹsẹ, iwo, àti etí ewúré. A ka Pan sí ọlọrun àwọn olùsọ-àguntàn àti agbo ẹran, a sì máa n sáfihàn rẹ gégé bí ọrìsà aláyọ tí ó sì kún fún ịsẹ ọtọ, ẹni tí n yọ nínú igbó àti oríṣíríṣíí òkè. Àwòrán Pan gégé bí ọrìsà oníesẹ-ewúré bá Dáníèlì orí kejilá ẹsẹ kejo mu, níbi tí a ti fi ewúré akọ sojú fún Giriki. Ewúré jẹ ẹranko ilé tí ó wọpọ ní Giriki igbàani, a sì sáàa rí wọn ní agbègbè olókè-nlá níbi tí a gbàgbọ pé Pan n rìn ká. Àfihàn yí di ẹyà pàtàkì nínú àmi-ìsáfihàn Pan, ó sì tèsíwájú nínú ịsẹ onà àti iwé-kíkà Giriki tí n sáfihàn ọlọrun nàà, títi kan owó orílẹ-èdè nàà.

Nígbà tí Jèsù bè wò Kesaréa Filipi, Ó sọ pé “Àwọn Ilẹ̀kùn Ọrun Àpáadi” kì yòò borí ijọ. Ohun tí Pétérù ti sọ ní idáhùn sí ibèèrè Jèsù ni a mọye nínú itàn àti àsà Kristeni gégé bí “Ìjẹwọ Kristeni.”

Nígbà tí Jèsù dé agbègbè Kesarea Filipi, ó bi àwọn ọmọ-ẹyin rẹ pé, “Ta ni àwọn ẹniyàn wí pé ẹmi Ọmọ ẹniyàn jẹ?” Wọn sì dáhùn pé, “Àwọn kan wí pé iwọ ni Johanu Oníbatísí; àwọn miiran pé Èlìjà; àwọn miiran sì pé Jeremáyà, tàbí ọkan nínú àwọn wólú.” Ó wí fún wọn pé, “Sùgbọn ẹyin, ta ni ẹyin wí pé ẹmi jẹ?” Simoni Peteru sì dáhùn pé, “Ìwọ ni Kristi, Ọmọ Ọlọrun aláàyè.” Jèsù sì dáhùn, ó wí fún un pé, “Alábúkún ni iwọ, Simoni Barjona; nitorí ẹran ara àti ẹjẹ kò fi ẹyí hàn fún ọ, bí kò ẹ Baba mi tí n bẹ ní ọrun. Ẹmi nàà sì wí fún ọ pé, iwọ ni Peteru, lórí àpáta yí ni ẹmi yóò kọ ijọ mi; àwọn ẹnu-ona ọrun àpáadi kì yóò sì borí rẹ. Ẹmi yóò sì fi àwọn kọkọrọ ijọba ọrun fún ọ; ohun gbogbo tí iwọ bá dè ní ayé yóò jẹ ẹyí tí a ti dè ní ọrun; ohun gbogbo tí iwọ bá tú ní ayé yóò jẹ ẹyí tí a ti tú ní ọrun.” Nígbà nàà ni ó pa lásẹ fún àwọn ọmọ-ẹyin rẹ pé kí wọn má sọ fún ẹnikẹni pé ọun ni Jèsù Kristi. Matteu 16:13–20.

Àyọkà yí ẹ pàtàkì nitorí pé ó sojú fún ịsẹlẹ pàtàkì kan nínú ịsẹ-iránṣẹ Jèsù àti nínú idàgbàsókè ẹkọ-ijọ Kristeni. Ìjẹwọ Peteru pé Jèsù ni Mèsáyà, Ọmọ Ọlọrun aláàyè, ni a kà sí ipilẹ igbàgbọ Kristeni àti òkúta igun tí a fi kọ ijọ lé e lórí. Gbólóhùn nàà, “lórí àpáta yí ni ẹmi yóò kọ ijọ mi,” ni a tùmọ sí nínú àsà Kátólíkì gégé bí itọkasí sí Peteru fúnra rẹ, ẹni tí Jèsù fi hàn gégé bí “àpáta” tí a ó fi kọ ijọ lé e lórí. Itúmọ yí ni ó di ipilẹ àkóso àkókó àti ọlá-àṣẹ pópù nínú ẹkọ-ìsìn Kátólíkì.

Nínú ẹkọ isìn Púrótésítàntì, a kò lóye “àpáta” nàà gégé bí ohun tí ó n tọka sí Pétérù fúnra rẹ, bí kò ẹ sí ijẹwọ igbàgbọ Pétérù nínú Jèsù gégé bí Mèsáyà àti Ọmọ Ọlọrun. Gégé bí iwòye yí, ipilẹ ijọ kì í ẹ Pétérù, bí kò ẹ ijẹwọ pé Jèsù ni Kristi àti Ọmọ Ọlọrun. Láika itúmọ ẹkọ-ìsìn sí, Ìjẹwọ Pétérù nínú Mátíù 16:13–20 ni a kà sí ẹsẹ pàtàkì àti ipilẹ nínú igbàgbọ Kristeni, tí ó n tẹnumọ idánimọ Jèsù gégé bí Mèsáyà àti Ọmọ Ọlọrun, tí ó sì jẹrì ịsẹ-iránṣẹ àti ète ijọ.

Nínú àpilẹkọ tó sáájú, a gbé ipín kan kalẹ láti inú The Desire of Ages, níbi tí Arábinrin White ti tọka sí diẹ lára àwọn ọràn tí ó ní í ẹ pèlú ibẹwò Kristi sí Kesarea Filipi. Ọkan lára àwọn kókó tí ó ẹ àkíyèsí ni pé Kristi ti mú àwọn ọmọ-ẹyin nàà kúrò lábẹ agbára ifòròwéro àwọn Júù fún ète fifi àwọn ẹkọ Kesarea Filipi hàn.

“Jèsù àti àwọn ọmọ-ẹyin Rẹ ti dé báyi sí ọkan lára àwọn ilú tó wà ní àyíkà Kesarià Filipi. Wọn ti kojá àlà Galili, sí agbègbè kan níbi tí ibòrìsà ti gbilẹ. Níhin-in ni a ti yọ àwọn ọmọ-ẹyin nàà kúrò lábẹ agbára idarí ti ẹsìn Jù, a sì mú wọn wá sínú ifarakanra tó súnmọ on pèlú ijọsìn àwọn aláinígàgbọ. Yí wọn ká ni àwọn irísi igbàgbọ asán tí ó wà ní gbogbo apá ayé. Jèsù fẹ kí iri àwọn nkan wònyí mú wọn mọ ojúṣe wọn sí àwọn aláinígàgbọ. Ní àkókò igbéyàwó Rẹ ní

agbègbè yí, Ó sapá láti yà ara Rẹ̀ kúrò nínú kíkọ̀ àwọn èniyàn, kí Ó sì fi ara Rẹ̀ sí mímúra pátápátá fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀.” The Desire of Ages, 411.

Ní ojọ̀ kẹ̀tádínlógún, oṣù keje, ọ̀dún 2020, Kristi yọ̀ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn ti September 11, 2001 kúrò lábẹ̀ ifàṣẹ̀yìn Laodicean Adventism. Ìbànújẹ̀ àkókọ̀ nínú àkàwé àwọn wúndiá mēwáá mú iyàtò kan jáde lááárín iṣípò náà àti àpéjọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀gàn tí a n kojá lójú-òná rẹ̀. Òtítọ̀ yíi ṣe ní itàn àwọn Millerite ní April 19, 1844, ó sì tún ṣe ní July 18, 2020. Lẹ̀yìn náà ni itàn àkókò idádúró ti bèrẹ̀, ó sì ní àmì “Truth” nínú iṣípò àngẹ̀lì àkókọ̀ àti ti ẹ̀kẹ̀ta.

Ìbànújẹ̀ àkókọ̀ ni àkókọ̀ nínú àwọn àmì-òná mēta, itàn náà sì parí pẹ̀lú Ìbànújẹ̀ Nlá ti October 22, 1844, èyí tí ó jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ “iṣẹ̀lẹ̀-ilẹ̀ nlá” ti Ìfihàn orí kọ̀kànlá. Ìbèrẹ̀, lẹ̀tá àkókọ̀ nínú àlífábẹ̀tì Heberu, dúró fún ibànújẹ̀, bẹ̀e ni ọ̀pin, lẹ̀tá kejilélógún nínú àlífábẹ̀tì Heberu, náà sì tún dúró fún ibànújẹ̀. Lẹ̀tá kẹ̀tálá, tí n ṣojú iṣòtẹ̀, n tọ̀ka sí ibànújẹ̀ àwọn wúndiá aṣiwèrè tí wọn fi hàn ipò iparun wọn nígbà tí ikéde ní Àárín Òru fi hàn eni tí ó ti pèsè tán àti eni tí kò tii pèsè silẹ̀ fún iṣoro náà. Àwọn lẹ̀tá méjilélógún inú àlífábẹ̀tì Heberu dúró fún ààmì ipapọ̀ Ìwà-Ọ̀lórún pẹ̀lú ẹ̀dà èniyàn tí a mú ṣe lááárín itàn náà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé itàn Millerite dúró fún Kadesi àkókọ̀, itàn wa lónií sì dúró fún Kadesi ikeyin.

Àwọn ilà méjèjì náà jọ̀ ara wọn, ṣùgbón ọ̀kan dúró fún ikunà àwọn èniyàn Ọ̀lórún, ẹ̀keji sì dúró fún iṣẹ̀gun àwọn èniyàn Ọ̀lórún. Kí àgbélẹ̀bùú tó dé, Jésù mú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ wá sí Panium, gégé bí Ó ti mú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ ojọ̀-ikẹ̀yìn wá sí Panium pẹ̀lú, àti nípa bẹ̀e Ó jẹ̀ kí irẹ̀wèsì kan yọ̀ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ ojọ̀-ikẹ̀yìn kúrò lábẹ̀ “àkóso ipa” Adventismu Laodicea, èyí tí “Èsìn Júù” dúró fún nínú itàn Mátù orí kẹ̀rindínlógún. Nípa bẹ̀e, Ó tún mú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ wọ̀ inú ifarakanra tí ó sún mọ̀ ẹ̀sìn àwọn aláimọ̀ lẹ̀kàn náà, nípa bẹ̀e n ṣàfihàn àyíká iṣẹ̀ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ ojọ̀-ikẹ̀yìn, àwọn tí wọn n gbé nísinsinyí nínú ifarahàn kíkún agbára Satani tí àwọn ètò ibánisọ̀rọ̀ ọ̀de-òní dúró fún, èyí tí a n lò láti darí gbogbo ayé sínú gbígba ààmì ẹ̀ranko náà.

Ìtàn Kesaréa Filipi bá itàn Ogun Páníùmù mu, àti pẹ̀lú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀tálá sí kẹ̀ẹ̀dógún. Kristi àti àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ dúró ní ojiji àgbélẹ̀bùú, ní fifi àpẹ̀rẹ̀ hàn fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ ti ojọ̀ ikeyin tí wọn dúró ní ojiji ọ̀fin Ojọ̀-Àikú. Níbè, nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀tálá sí kẹ̀ẹ̀dógún, èyí tí i ṣe Kesaréa Filipi, tí ó sì tún jẹ̀ Ogun Páníùmù, níbi tí àwa dúró lónií, Kristi bèrẹ̀ sí i kọ̀ àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ nípa ohun tí ó fẹ̀ ṣẹ̀lẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rindínlógún.

“Ó fẹ̀ ṣọ̀ fún wọn nípa ijìyà tí n dúró de Ọ̀un. Ṣùgbón ní àkókọ̀, Ó lọ̀ sí ọ̀nà tirẹ̀ nikan, Ó sì gbádúrà kí a lè pèsè ọ̀kàn wọn silẹ̀ láti gba ọ̀rọ̀ Rẹ̀.” The Desire of Ages, 411.

Kí Kristi tó ṣọ̀ fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ nípa àgbélẹ̀bùú, ó kókọ̀ lọ̀ kúrò, tàbí ó pé, bá yíi ní ó fi sàmi àkókò ipé náà nínú ọ̀we náà àti nínú itàn láti July 18, 2020 sí July 2023.

“Nígbà tí Ó darapọ̀ mọ̀ wọn, kò kánjú láti ṣọ̀ ohun tí Ó fẹ̀ fi hàn wọn. Kí Ó tó ṣe èyí, Ó fún wọn ní ànfààní láti jẹ̀wọ̀ igbàgbọ̀ wọn nínú Rẹ̀ kí a lè fún wọn ní agbára fún idánwò tí n bọ̀.” The Desire of Ages, 411.

Ní oṣù Keje ọ̀dún 2023, Olúwa bèrẹ̀ sí i fi ànfààní fún àwọn tí wọn ní i ṣe pẹ̀lú ibànújẹ̀-ọ̀kàn náà, kí wọn lè fi igbàgbọ̀ wọn hàn. Ó ṣe bẹ̀e nípa ṣíṣí iránṣẹ̀ Ìsikíẹ̀lì ọ̀gbọ̀n-ún-dín-lọ̀gbọ̀n silẹ̀, èyí tí ó jẹ̀ ifidí rẹ̀ múlẹ̀ fún iránṣẹ̀ ojọ̀ kẹ̀tálá, oṣù Kẹ̀sán, ọ̀dún 2001. Ọ̀un ni ọ̀wú tí ó so àkókò ididi láti

September 11, 2001 pọ mọ òfin Àìkú tó súnmọ dé. Ó ẹ̀ bẹ̀ nípa fífí ìbànújẹ-ọ̀kàn ojọ kẹ̀tádínlógún, oṣù Keje, ọ̀dún 2020 sínú àtòpọ̀ ọ̀títọ̀, nítorí pé àwọn tí wọn fẹ́ láti rí i, lè mọ̀ pé gbogbo ìṣisẹ̀ àtúnṣe ní kókó-ọ̀rọ̀ kan tí ń sáre kojá nípasẹ̀ ìtàn mímọ̀ pátó wọn.

Ní ojọ̀ ikeyin, ìhìnrere ègbé kẹ̀ta dé ní September 11, 2001, lẹ̀yìn nàà a kẹ̀de ìhìnrere èké nípa ègbé kẹ̀ta tí ó mú idààmú wá, ṣùgbọ̀n ìhìnrere tí ó mú wọn padà sí iyè lẹ̀yìn ojọ̀ mẹ̀ta àtààbò tí wọn ti jẹ̀ egungun òkú, gbígbe, tí a sì tú ká, ni ìhìnrere ẹ̀fúùfú mērin, èyí tí í ẹ̀gbé kẹ̀ta pèlú.

Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn ojọ̀ ikeyin lè rí i, bí wọn bá yàn láti rí i, pé àwọn àmì ọ̀nà mẹ̀ta ti ididi àwọn ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rún-ún mērinlélógójì nàà jẹ́ kókó ọ̀rọ̀ kan nàà ní gbogbo ìgbésẹ̀, àti pé ní ìgbésẹ̀ kejì, ìṣòtẹ̀ tí a ọ̀jú fún nípasẹ̀ lẹ̀tá kẹ̀tálá ti alífábẹ̀tì Héberù fi iránsẹ̀ nàà múlẹ̀ gégé bí “Ọ̀títọ̀.” Èlẹ̀rìí kejì tí Olúwa pèsè wà nínú ọ̀títọ̀ nàà pé idààmú àkókó ti àwọn ìṣisẹ̀ àtúnṣe tó ọ̀ájú dá lóri ìṣòtẹ̀ sí ifẹ́ Ọ̀lọ̀run tí a ti fihàn, yálá ó jẹ́ pé Mòsẹ̀ kò kọ ọ̀mọ̀ rẹ̀ ní ilà, tàbí pé Úsà fowọ̀ kan àpótí nàà, tàbí pé Máátá àti Màrià ọ̀yẹ̀mẹ̀jì ọ̀rọ̀ Jẹ̀sù nípa ikú Lásàrù. Ilà àtúnṣe kan ọ̀soo tí kò gbé ọ̀títọ̀ nàà ró pé idààmú àkókó dá lóri àìgbọ̀ràn ni ìṣisẹ̀ àtúnṣe àwọn Millerite, ṣùgbọ̀n a tún fihàn ní àkókó nàà pé ìtàn àwọn Millerite ní àwọn àmì ọ̀nà inú tí wọn dá lóri ọ̀títọ̀ ti ẹ̀kejo, ẹ̀ni tí ó jẹ́ ti àwọn méje.

Ọ̀títọ̀ nàà pé ẹ̀kejo jẹ́ ti àwọn méje jẹ́ apá pàtàkì kan nínú Ìfihàn Jẹ̀sù Kristi tí a ń tú ìdi rẹ̀ sílẹ̀ nísinsin yí, àti pé iyípadà láti inú ìṣisẹ̀ Millerite ti Filadelfia sí ijọ̀ Laodicea jẹ́ àmì ọ̀nà kan tí ó fi hàn ìgbà tí ìṣisẹ̀ Laodicea ti angẹ̀lì kẹ̀ta yòò yí padà sí ìṣisẹ̀ Filadelfia ti ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rún-ún mējilélógójì. Nítorí nàà, ọ̀títọ̀ nàà pé idààmú àkókó ti àwọn Millerite ẹ̀ láìsí pé ìṣisẹ̀ wọn fi àìgbọ̀ràn hàn, pèsè ifiwéra fún àmì ọ̀nà kan nàà ní àwọn ojọ̀ ikeyin níbi tí ìṣisẹ̀ Laodicea ti angẹ̀lì kẹ̀ta yòò ẹ̀ àìgbọ̀ràn, tí yòò sì mú idààmú wá, àti nípa ọ̀sise bẹ̀e yòò bá àmì ọ̀nà Millerite mu, yòò sì mú ọ̀gbọ̀n ijínlẹ̀ jáde láti rí i pé ìṣisẹ̀ ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rún-ún mējilélógójì ni ẹ̀kejo, ẹ̀ni tí ó jẹ́ ti àwọn méje.

Ní Oṣù Keje ọ̀dún 2023, Olúwa gbé “ohùn kan nínú aginjù” dide láti pèsè àwọn èniyàn Rẹ̀ ikeyin-ọ̀jọ̀ sílẹ̀ fún ìṣòro òfin Ojọ̀ Àìkú, àti nígbà tí Ó sì padà wá láti inú idádúró nínú àdúrà sọ̀dọ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn, Ó fún wọn ní ànfàní láti fi ìgbàgbọ̀ wọn hàn. Ní ojọ̀ Kristi, iránsẹ̀ nàà ni ìribọ̀mi Rẹ̀, ibudó níbi tí Jesu ti di Jesu Kristi. Àmì-ọ̀nà yẹn bá Ojọ̀ Kọ̀kànlá, Oṣù Kẹ̀sàn-án, 2001 mu, a sì bi àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ pé, kí ni àwọn èniyàn rò, lẹ̀yìn nàà a tún bi àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nàà fúnra wọn pé, kí ni wọn rò nípa Kristi.

“Nígbà tí Ó darapọ̀ mọ̀ wọn, kò fi ìgbà kan nàà sọ ohun tí Ó fẹ́ fi hàn fún wọn. Kí Ó tó ẹ̀yí, Ó fún wọn ní ànfàní láti jẹ́wọ̀ ìgbàgbọ̀ wọn nínú Rẹ̀, kí a lè mú wọn lágbára fún idánwò tí ń bọ̀. Ó béèrè pé, ‘Ta ni àwọn èniyàn wí pé Èmi Ọ̀mọ̀ Èniyàn jẹ́?’”

“Ó ẹ̀ni láánú pé a fi mú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nàà jẹ́wọ̀ pé Ísírẹ̀lì ti kuna láti mọ̀ Mèsáyà wọn. Diẹ̀ nínú wọn ní tòótó, nígbà tí wọn rí iṣẹ̀ iyanu Rẹ̀, ti kẹ̀de pé Ọ̀un ni Ọ̀mọ̀ Dáfídì. Àwọn ọ̀pọ̀ èniyàn tí a ti bọ̀ ní Bẹ̀tísáídá ti fẹ́ kẹ̀de Ọ̀un ní ọ̀ba Ísírẹ̀lì. Ọ̀pọ̀ ni ó ti múra tán láti gbà Á gégé bí wòlì; ṣùgbọ̀n wọn kò gbà pé Ọ̀un ni Mèsáyà.” The Desire of Ages, 411.

Ọ̀pọ̀ jù lọ̀ nínú àwọn ọ̀mọ̀ Adventism kò gbàgbọ̀ nínú ègbé kẹ̀ta ti September 11, 2001. Wọn gbàgbọ̀ nínú diẹ̀ lára àwọn iṣẹ̀ iyanu ti Ọ̀rọ̀ àsoṣetẹ̀lẹ̀ tí a ti gbé kalẹ̀ nínú ìgbimọ̀ nàà, àti pé diẹ̀ lára wọn ló mọ̀ pé ìhìn iṣẹ̀ September 11, 2001 ní àwọn ipínlẹ̀ ọ̀títọ̀ kan, ṣùgbọ̀n wọn kò gbàgbọ̀ ní tòótó

nínú àwọn ibèèrè September 11, 2001.

Ìbèèrè ti September 11, 2001 ni a ti fi ibèèrè ti August 11, 1840 sàpèrè tẹ̀lẹ̀, a si fi ibèèrè yẹn hàn nípàsẹ̀ Sister White nígbà tí ó n sòrò lórí imúṣẹ̀ August 11, 1840. Ó sọ pé:

“Ní àkókò gan-an tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀, Tòkì, nípàsẹ̀ àwọn aṣojú rẹ̀, gba ààbò àwọn agbára alájòṣepò ti Yúróòpù, bèẹ̀ sí ni ó fi ara rẹ̀ sí abẹ̀ iṣàkóso àwọn orilẹ̀-èdè Kristeni. Iṣẹ̀lẹ̀ náà mú àṣotẹ̀lẹ̀ náà ṣe ní pípé. Nígbà tí a mọ̀ ó, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn ní idánilójú nípa itónà àwọn ilànà itumò àṣotẹ̀lẹ̀ tí Miller àti àwọn alábaàkẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ ti gbà, a si fi agbára itẹ̀síríwájú àgbàyanu fún iṣísẹ̀ àdífáyàbò náà. Àwọn ọ̀kúnrin onímò àti ipò gíga darapò mọ̀ Miller, nínú iwàásù àti nínú itẹ̀jádẹ̀ àwọn èrò rẹ̀, àti láti ọ̀dún 1840 sí 1844 iṣẹ̀ náà tan kálẹ̀ ní kíákíá.” The Great Controversy, 334, 335.

Ohun tí a fi idánilójú múlẹ̀ ní August 11, 1840 ni pé àwọn iran àṣotẹ̀lẹ̀ Miller jẹ̀ òtítọ̀, àti pé ètọ̀ idálẹ̀kọ̀ September 11, 2001 ni imúdájú pé àwọn iran àṣotẹ̀lẹ̀ Future for America jẹ̀ òtítọ̀. Àwọn ọ̀pọ̀ èniyàn aláìronúpiwàdà ní July ọ̀dún 2023 kò lè, bèẹ̀ ni wọn kò sì fé, gba ipilẹ̀ náà pé ọ̀nà imúlò tí Kristi dá sílẹ̀, tí a si fi sí iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀ Future for America, ni gégé bí ọ̀nà imúlò ọ̀jò àipé gan-an. Sùgbọ̀n lẹ̀yin náà Kristi bèèrè lówó àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Rẹ̀ ohun tí àwọn, kí í ṣe ọ̀pọ̀ èniyàn náà, rò.

“Nísinsinyí Jesu bèèrè ibèèrè kejì, tí ó ní í ṣe pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn fúnra wọn pé: ‘Sùgbọ̀n ta ni ẹ̀yin wí pé Èmi jẹ?’ Peteru dáhùn pé, ‘Ìwo ni Kristi, Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn aláàyè.’”

“Láti ibèrèpèpè, Peteru ti gbàgbọ̀ pé Jesu ni Messia náà. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ miiran tí iwàásù Johanu Oníbaptisi ti mú dá wọn lẹ̀bi, tí wọn sì ti gba Kristi, bèrè sí í ṣiyèméjì nípa iṣẹ̀-iranṣẹ̀ Johanu nígbà tí a fi í sínú ẹ̀wọn, tí a si pa á; wọn sì tún ṣiyèméjì nísinsin yìi pé Jesu ni Messia náà, ẹ̀ni tí wọn ti retí pé tóló títí. Ọ̀pọ̀ nínú àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn náà tí wọn ti fi gbogbo ọ̀kàn wọn retí gidigidi pé Jesu yòò gba ipò Rẹ̀ lórí itẹ̀ Dáfidi fi í sílẹ̀ nígbà tí wọn rí i pé kò ní irú èrò bèẹ̀. Sùgbọ̀n Peteru àti àwọn ẹ̀legbẹ̀ rẹ̀ kò yí padà kúrò nínú iṣòtítọ̀ wọn sí i. Ìhùwásì àidúròṣinsin àwọn tí wọn yin án lánàà tí wọn sì dá a lẹ̀bi lóni kò ba iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀ ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn tòótọ̀ ti Olùgbàlá jẹ̀. Peteru sọ pé, ‘Ìwo ni Kristi náà, Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn aláàyè.’ Kò dúró de àwọn ọ̀lá ọ̀ba láti dé láti fi ade dé Olúwa rẹ̀ lórí, sùgbọ̀n ó gbà á nínú irẹ̀lẹ̀ Rẹ̀.”

“Peteru ti sọ iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀ àwọn méjilá náà jáde. Síbẹ̀, àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn náà sì jìnnà sí imòye iṣẹ̀-iranṣẹ̀ Kristi. Itakò àti iṣáfihàn ọ̀di tí àwọn àlùfàà àti àwọn alákoòso ṣe, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé kò lè yí wọn padà kúrò lódò Kristi, sùgbọ̀n ó ṣi fa idàrúdàpò nílá bá wọn. Wọn kò rí ọ̀nà wọn ní kedere. Àgbára ikẹ̀kọ̀ ibèrè wọn, ẹ̀kọ̀ àwọn rabbi, agbára àṣà ibilẹ̀, ṣi n dí iriran wọn sí òtítọ̀ lówó. Látiḡbàdẹ̀gbà, àwọn itanràn imọ̀lẹ̀ iyebiye láti ọ̀dò Jesu máa n tàn sí wọn, sùgbọ̀n ní ọ̀pọ̀ iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀ wọn dábi àwọn èniyàn tí n fọ̀wọ̀ wá ọ̀nà láàrín ọ̀jìjì. Sùgbọ̀n ní ọ̀jọ̀ yìi, kí a tó mú wọn wá sí ojúkojú pẹ̀lú idánwò nílá ti iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀ wọn, Èmí Mímọ̀ bà lé wọn lórí ní agbára. Fún iṣẹ̀kẹ̀lẹ̀, a yí ojú wọn kúrò lórí ‘àwọn ohun tí a n rí,’ kí wọn lè wo ‘àwọn ohun tí a kò rí.’ 2 Kòrinti 4:18. Ní abẹ̀ irísí ẹ̀dà èniyàn, wọn mọ̀ ọ̀gọ̀ Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn.”

“Jésù dá Pétèrù lóhùn, ó ní, ‘Alábùkún fún ọ̀ ni, Símonì Bà-jónà: nítòrí ẹ̀ran ara àti ẹ̀jẹ̀ kò fi í hàn ọ̀, bí kò ṣe Baba Mi tí n bẹ̀ ní ọ̀run.’” The Desire of Ages, 412.

Ìjẹ̀wọ̀ Peteru nípa mímọ̀ pé Kristi ni Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn, sọ taara sí ibèèrè idánwò itàn náà. Àkókò náà ti dé kí Mèsáyà farahàn, gégé bí a ti fi sílẹ̀ nínú Ọ̀rò àṣotẹ̀lẹ̀ Ọ̀lórùn, àti pé àwọn wònyí nikan tí wọn gba òtítọ̀ náà ni a ó kà pọ̀ mọ̀ àwọn tí ọ̀rò Peteru dúró fún. Peteru dúró fún àwọn tí wọn gba ihin tí a

fi idí rẹ̀ múlẹ̀ ní September 11, 2001, tí wọn sì jẹ́wọ̀ pé Jésù ni Ọmọ Ọlórún. “Peteru ti sọ̀ igràngbọ̀ àwọn méjilá jáde,” àwọn méjilá tí ó dúró fún si ni ogórùn-ún m̀erínlélógójì egbèrún. Nítorí idí yìí, Kristi yí orúkọ Peteru padà láti Simoni Bar-jona sí Peteru nínú ẹ̀sẹ̀ nàà.

“Simoni” túmọ̀ sí “ẹ̀ni tí ń gbọ̀,” “bàrí” sì túmọ̀ sí “ọmọ,” Jonàh sì túmọ̀ sí “àdàbà.” Simoni sàpẹ̀rẹ̀ àwọn tí wọn gbọ̀ ihinrere àdàbà nàà, ẹ̀yí tí ó sàpẹ̀rẹ̀ àwọn òtítọ̀ tí ó ní í ẹ̀ pẹ̀lú iribomi Jesu, nígbà tí Ó di Kristi, ẹ̀ni tí a fi agbára yàn, gégé bí a ti sàfihàn rẹ̀ ní àpẹ̀rẹ̀ nípa isòkalẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ ní irísí àdàbà.

Àwọn ilà àtúnṣe nàà ń lọ ní ibámu pẹ̀lú ara wọn, Johanu sì dúró fún àwọn ọmọ̀ igràngbọ̀ Miller, tí wọn jẹ̀ iwé kékeré nàà ní August 11, 1840. Jeremiah sì bá isẹ̀lẹ̀ nàà mu, nígbà tí ó sì jẹ̀ iwé kékeré nàà, nígbà nàà ni a fi orúkọ Ọlórún pè é.

A rí ọ̀rọ̀ rẹ̀, mo sì jẹ̀ wọn; ọ̀rọ̀ rẹ̀ sì di ayọ̀ àti idúnnú ọ̀kàn mi fún mi: nítorí a fi orúkọ rẹ̀ pè mí, Olúwa Ọlórún àwọn ọmọ-ogun. Jeremiah 15:16.

Nígbà tí Olúwa bá Ábúrámù dá májẹ̀mù, Ó yí orúkọ rẹ̀ padà sí Ábúrahámù, gégé bí Ó ti ẹ̀ pẹ̀lú Sáraì àti Jékòbù. Ìyípadà orúkọ jẹ̀ àfihàn ibáṣepọ̀ májẹ̀mù, àti ní àmì ọ̀nà níbi tí ààmì Ọlórún ti ń sòkalẹ̀, àwọn ẹ̀niyàn Ọlórún gbọ̀dọ̀ jẹ̀ ihinrere nàà, wọ̀ inú májẹ̀mù, lẹ̀yìn nàà ni a sì yí orúkọ wọn padà. Gégé bí a sọ̀jú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn igràngbọ̀ Kristi, Símonì Bàrí-Jónà sọ̀jú àwọn tí wọn “gbọ̀” ihinrere “àdàbà” nàà.

Nígbà tí ó jẹ́rìí pé ọ̀un mò pé ní àmì ọ̀nà nàà ni Jésù di Kristi, àti pé Ọ̀un ni Ọmọ Ọlórún, àti gbogbo ohun tí iyeń túmọ̀ sí, nígbà nàà ni Kristi yí orúkọ rẹ̀ padà sí Peteru. Ó ti fi ọ̀rọ̀ nàà hàn tí àwọn ẹ̀niyàn májẹ̀mù Kristi ti itàn nàà gbà, ó sì tún ẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ fún egbèrún kan ó lé m̀erínlélógójì ti àwọn ojọ̀ ikeyìn.

Lẹ̀tá “P” ni lẹ̀tá kẹ̀rindínlógún nínú àbùjádẹ̀ Gẹ̀ẹ̀sì, lẹ̀tá “E” sì ni lẹ̀tá karùn-ún nínú àbùjádẹ̀ nàà, lẹ̀tá “T” sì ni lẹ̀tá ogún, lẹ̀tá “E” nàà tún ẹ̀ àtúnwí, orúkọ nàà sì parí pẹ̀lú lẹ̀tá “R” tí í ẹ̀ lẹ̀tá kejídínlógún. M̀erindínlógún “igràngbọ̀” m̀arùn-ún, “igràngbọ̀” ogún, “igràngbọ̀” m̀arùn-ún, “igràngbọ̀” mejídínlógún dọ̀gba pẹ̀lú ogórùn-ún méjilélógójì egbèrún. Onímọ̀-èdè Nílá nàà bá Peter sọ̀rọ̀ ní èdè Héberù, a sì kọ̀ Májẹ̀mù Tuntun ní èdè Gíríikì, àwọn átúmọ̀ èdè itẹ̀jádẹ̀ King James Version sì ẹ̀ àgbékalẹ̀ Májẹ̀mù Tuntun nàà sí èdè Gẹ̀ẹ̀sì.

Láika àwọn igràngbọ̀ m̀eta ti iyatọ̀ àwọn èdè, Kristi, ẹ̀ni tí í ẹ̀ Ọmọ Ọlórún, Onímọ̀-Èdè Àgbàyanu, àti Olùkà-Nòm̀bà Àgbàyanu, fi àpẹ̀júwe kan sílẹ̀ nípa idìdì àwọn egbèrún m̀erínlélógójì àti ogórùn-ún m̀erínlélógójì nínú Mátíù orí kẹ̀rindínlógún, ẹ̀yí tí ó bá Ogun Panium mu, àti ibèwò Rẹ̀ sí Kesarea Filipi. Ó ẹ̀ bẹ̀ nípa lílo isàkóso Rẹ̀ lórí èdè àti nòm̀bà, nítorí Ọ̀un ni Palmoni (Olùkà-Nòm̀bà Àgbàyanu), àti Ọ̀rọ̀ nàà (Onímọ̀-Èdè Àgbàyanu).

A ó máa bá ikẹ̀kọ̀ yìí lọ̀ nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Ó fẹ̀rẹ̀ jẹ̀ egbèrún méjì ọ̀dún sẹ̀yìn, a gbọ̀ ohun kan ní ọ̀run, láti ọ̀dọ̀ itẹ̀ Ọlórún, tí itumọ̀ rẹ̀ jẹ̀ àdìitú pé, ‘Wò ó, Ẹ̀mi ń bọ̀.’ ‘Èbọ̀ àti ọ̀rẹ̀ èbọ̀ ni Ìwọ̀ kò fẹ̀, sùgbọ̀n ara kan ni Ìwọ̀ ti pèsè fún Mì... Wò ó, Ẹ̀mi ń bọ̀ (nínú iwé mímù ni a ti kọ̀ nípa Mì,) láti ẹ̀ ifẹ̀ Rẹ̀, Ọlórún.’ Heberu 10:5–7. Nínú àwọn ọ̀rọ̀ wònyí ni a ti kẹ̀de imúṣe ẹ̀te nàà tí ó ti fara pamọ̀ láti ayérayé. Kristi

fèrèṣé wá sí ayé wa, kí ó sì di èniyàn nínú ara. Ó ní pé, ‘Ara kan ni Ìwọ ti pèsè fún Mi.’ Bí ó bá ti farahàn pèlú ògo tí ó jẹ ti Rẹ pèlú Baba kí ayé tó wà, imòlẹ̀ iwàláayè Rẹ̀ kì bá ti jẹ̀ ohun tí a lè fara da. Kí a lè wo ó, kí a má sì bàjẹ̀, ifihàn ògo Rẹ̀ ni a bo mólẹ̀. Ọlórún Rẹ̀ ni a bo pèlú èniyàn,—ògo àìrì nínú àwòrán èniyàn tí a lè rí.”

“A ti fi àpẹ̀rẹ̀ àti ààmì ti şàfihàn ète ñlá yìi şáájú. Igi kékeré tí ñ jóná, nínú èyí tí Kristi ti farahàn sí Mose, fihàn Ọlórún. Ààmì tí a yàn láti şojú Ọlórún jẹ̀ igbó kékeré onírèlẹ̀, tí ó dà bí ẹ̀ni pé kò ní ohun ifèkúfèkè kankan. Nínú èyí ni Ailópín wà. Ọlórún alááánú pátápátá bo ògo Rẹ̀ sínú àpẹ̀rẹ̀ onírèlẹ̀ jùlọ̀, kí Mose lè wo ó, kí ó sì yè. Bákan náà, nínú ọ̀wọ̀n àwọ̀sánmá ní ọ̀sán àti nínú ọ̀wọ̀n iná ní alẹ̀, Ọlórún bá Israèli sọ̀rọ̀, Ó ñ fi ifẹ̀ Rẹ̀ hàn fún èniyàn, Ó sì ñ pín oore-ọ̀fẹ̀ Rẹ̀ fún wọn. A dín ògo Ọlórún kù, a sì bo ọ̀lá ñlá Rẹ̀ mọ̀ra, kí ojú aláìlera àwọ̀n èniyàn aláipé lè rí i. Bákan náà ni Kristi yòò wá nínú ‘ara irèlẹ̀ wa’ (Philippians 3:21, R. V.), ‘ní irí èniyàn.’ Ní ojú ayé, kò ní ẹ̀wà kankan tí wọn fi lè fẹ̀ Ẹ̀; şùgbọ̀n Ọlórún tí a sọ̀ di ara ni í şe, imòlẹ̀ ọ̀run àti ayé. A bo ògo Rẹ̀ mọ̀ra, a fi titobi àti ọ̀lá ñlá Rẹ̀ pamó, kí Ó lè sún mọ̀ àwọ̀n èniyàn tí ó kún fún ibànújẹ̀, tí a sì ñ dán wò.”

“Ọlórún pàşẹ̀ fún Mósè fún Ísrèlì pé, ‘Kí wọn şe ibi mímọ̀ kan fún Mi; kí N lè máa gbé láàrín wọn’ (Eksodu 25:8), ó sì gbé inú ibi mímọ̀ náà, láàrín àwọ̀n èniyàn Rẹ̀. Ní gbogbo irinàjò wọn tí ó kún fún ààrẹ̀ nínú aginjù, ààmì iwàláayè Rẹ̀ wà pèlú wọn. Bákan náà ni Kristi gbé àgọ̀ Rẹ̀ kalẹ̀ láàrín ibùdó ẹ̀dá èniyàn wa. Ó pa àgọ̀ Rẹ̀ mọ̀ légbẹ̀ ẹ̀ àwọ̀n èniyàn, kí Ó lè máa gbé láàrín wa, kí Ó sì mú wa mọ̀ iwà àti iyè àtòrunwá Rẹ̀ dáadáa. ‘Ọ̀rọ̀ náà sì di ẹ̀ran ara, ó sì şe àgọ̀ láàrín wa (a sì rí ògo Rẹ̀, ògo bí ti Àbíkẹ̀yìn kan şoşo láti ọ̀dọ̀ Baba), ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti ọ̀títọ̀.’ Jóhánù 1:14, R. V., margin.”

“Níwọ̀n bí Jèsù ti wá láti máa gbé pèlú wa, a mọ̀ pé Ọlórún mọ̀ idánwò wa, ó sì ñ bá wa kédùn nínú ibànújẹ̀ wa. Gbogbo ọ̀mọ̀kúnrin àti ọ̀mọ̀binrin Adamu lè mọ̀ pé Ẹ̀lédáá wa jẹ̀ ọ̀rẹ̀ àwọ̀n ẹ̀lẹ̀şẹ̀. Nítorí nínú gbogbo ẹ̀kọ̀-ọ̀fẹ̀, gbogbo ilé́rì ayọ̀, gbogbo işẹ̀ ifẹ̀, gbogbo ifàmọ̀ra àtòrunwá tí a fihàn nínú igbésí ayé Olùgbàlá lórí ayé, a rí ‘Ọlórún pèlú wa.’”

“Sátàni ñ fi ọ̀fin ifẹ̀ Ọlórún hàn gégé bí ọ̀fin imòtara-ẹ̀ni-nìkan. Ó ñ kéde pé kò şéşẹ̀ şe fún wa láti pa àwọ̀n àşẹ̀ rẹ̀ mọ̀. Íşubú àwọ̀n ọ̀bí wa àkọ̀kọ̀, pèlú gbogbo ibànújẹ̀ tí ó ti yọ̀rì sí, ni ó fi kàn án mọ̀ Ẹ̀lédáá, tí ó sì ñ mú kí èniyàn wo Ọlórún gégé bí aşáájú ẹ̀şẹ̀, àti iyà, àti ikú. Jèsù yòò tú ẹ̀tàn yìi silẹ̀ níta. Gégé bí ọ̀kan nínú wa, Ó ní láti fi àpẹ̀rẹ̀ igbọ̀ràn hàn. Nítorí èyí ni Ó şe gba iwà wa wọ̀ ara Rẹ̀, tí Ó sì là kojá nínú àwọ̀n irírì wa. ‘Nínú ohun gbogbo ó yẹ̀ kí a sọ̀ Ó di bí àwọ̀n arákúnrin Rẹ̀.’ Héberù 2:17. Bí a bá ní láti ru ohunkóhun tí Jèsù kò farada, nígbà náà lórí apá yìi ni Sátàni yòò fi agbára Ọlórún hàn gégé bí ohun tí kò tó fún wa. Nítorí náà Jèsù ni a ‘dán wò ní ohun gbogbo gégé bí àwa náà.’ Héberù 4:15. Ó farada gbogbo idánwò tí àwa jẹ̀ ẹ̀ni abẹ̀ rẹ̀. Kò sì lo agbára kankan nítorí ara Rẹ̀ tí a kò fi tọ̀fẹ̀ tọ̀rẹ̀ fún wa. Gégé bí èniyàn, Ó dojú kọ̀ idánwò, Ó sì şẹ̀gun nínú agbára tí a fi fún Un láti ọ̀dọ̀ Ọlórún. Ó wí pé, ‘Inú mi dùn láti şe ifẹ̀ Rẹ̀, Ọlórún mi: bẹ̀ ẹ̀ni ọ̀fin Rẹ̀ wà nínú ọ̀kàn mi.’ Sáàmù 40:8. Bí Ó ti ñ rìn káàkiri ñ şe rere, tí Ó sì ñ wo gbogbo àwọ̀n tí Sátàni ti pọ̀n lójú sà, Ó jẹ̀ kí iwà ọ̀fin Ọlórún àti irísí işẹ̀ isin Rẹ̀ hàn gbangba fún èniyàn. Ìyè Rẹ̀ ñ jẹ́rì pé ó şéşẹ̀ şe fún àwa pèlú láti pa ọ̀fin Ọlórún mọ̀.”

“Nítorí iwà-ẹ̀dá èniyàn Rẹ̀, Kristi fi ọ̀wọ̀ kan iran èniyàn; nípa iwà-ẹ̀dá Ọlórún Rẹ̀, Ó di itẹ̀ Ọlórún mú. Gégé bí Ọ̀mọ̀ èniyàn, Ó fi àpẹ̀rẹ̀ igbọ̀ràn hàn fún wa; gégé bí Ọ̀mọ̀ Ọlórún, Ó fún wa ní agbára láti gbọ̀ràn. Kristi ni Ẹ̀ni tí ó bá Mósè sọ̀rọ̀ láti inú igbó tí ñ jó lórí Òkè Hórèbù pé,

‘ÈMI NI ÈNI TÍ MO JÉ... Báyi ni iwọ yòò sọ fún àwọn ọmọ Israeli pé, ÈMI NI ti rán mi sí yín.’ Eksodu 3:14. Èyí ni idánilójú itúsílẹ̀ Israeli. Nítorí nàà nígbà tí Ó wá ‘ní àwòrán èniyàn,’ Ó kẹde ara Rẹ̀ gégé bí ÈMI NI. Ọmọ tí a bí ní Bẹtilẹhemu, Olùgbàlà onírẹlẹ̀ àti ẹni pẹlẹ̀, ni Ọlórún ‘tí a fihàn nínú ẹran ara.’ 1 Timotiu 3:16. Ó sì sọ fún wa pé: ‘ÈMI NI Olùṣọ-àgùntàn Rere.’ ‘ÈMI NI Àkàrà aláàyè.’ ‘ÈMI NI Ọnà, Ọtító, àti Ìyè.’ ‘A ti fi gbogbo agbára fún Mi ní ọrun àti lórí ayé.’ Johanu 10:11; 6:51; 14:6; Mátíù 28:18. ÈMI NI ni idánilójú gbogbo ilé. ÈMI NI; má bẹ̀rù. ‘Ọlórún wà pẹ̀lú wa’ ni ẹ̀rí dídájú ìgbàlà wa kúrò nínú ẹ̀sẹ̀, idánilójú agbára wa láti gbọ̀ràn sí òfin ọrun.” The Desire of Ages, 23, 24.